

TELEGRAFUL ROMÂNULUI

Nr. 40. ANULU XIV.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la espeditorii foiei pe afară la c. r. poste, cu bani găta prin scrisori francate, adresate către espeditor. Prețiu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țeri străine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătescu pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 22 Maiu (3 Iunie) 1866.

Noi Franciscu Iosifu I.,

din grația lui Ddieu Imperatoriulu Austriei, Regele Apostolicu alu Ungariei, Boemiei, Galitiei și Lodomeriei, Regele Lombardiei, Venetiei și Iliriei, Archiducele Austriei, Marele Principe alu Transilvaniei și Comitele Securilor scl. scl.

Ilustri, Reverendi, Respectabili, Magnifici, Generosi, Egregii, Onorabili, Intielepti și Prévédatori, Credintiosi, ai Noștri de Noi sinceru iubiti!

Conduși de acea intențiune parintésca, că și Marele Nostru Principatu Transilvani'a sa se bucure de folósele provenitóre de amortisarea datoriei se pentru desarcinarea de pamentu intr'acelu modu, cum s'a introdusu acést'a in tóte celelalte țeri de sub corón'a Nóstra, spre a esecutá mai departe patent'a Nóstra imperatésca din 1 Ianuariu 1856, prin care s'a statoritu, ca in ce modu și din care isvóre sa se dé despăgubirea urbariala celoru indreptatiti cu cea mai putinciósă grabire, și pre lângă sustinerea drepturilor tuturor celoru interesati: amu aflatu că in privinti'a modulu, procedurii și a mijlóceloru, cari are a le prestá țier'a spre amortisarea obligatiunilor de desarcinarea pamentulu se emitemu urmátórele dispusetiuni:

§ 1. Sortirea obligatiuniloru transilvane de desarcinarea pamentulu are sa se incépa in 30 Iunie 1866, și se va continuá de aci incolo totu la jumetate de anu, in 30 Iunie a fiacáru anu.

§ 3. Pre lângă amortisarea prin sortire, carea se va face dupa planulu alaturatu, potu fi rescumperate obligatiunile și prin cumperarea loru in modu bursariu, pâna candu se va aflá acést'a de folosu pentru fondulu de desarcinarea pamentulu.

Acést'a cumperare nu póte se tréca nici odata preste jumetate din aceea suma de obligatiuni, cari vinu a fi platite indereptu in alu dispusetiuniloru de mai susu.

§ 4. Obligatiunile sortite se voru plati indereptu dupa siese luni dela sortire cu deplinulu loru pretiu nominalu, convertatu in valuta austriaca.

Pentru obligatiunile sortite spre platire indereptu incéta deodata cu terminulu prefiptu pentru solvirea indereptu ori ce cametuire mai departe.

Obligatiunile sortite, cum și terminulu platirei capitalulu și a usureloru se voru publicá indata dupa fiacare tragere.

§ 5. Obligatiunile, care suntu de platitu indereptu dimpreuna cu cuponii loru pre lângă o cuietantia libera de timbru sunátóre despre capitalu, și in casu, candu pre lângă obligatiune nu s'aru mai aflá nici unu cuponu, și despre cuponii alu căroru terminu de platire s'a implinitu pâna la diu'a platirei indereptu, trebuie sa se predé de către partide cassei fondulu de desarcinarea pamentulu; pentru cuponii cari lipsescu, și alu căroru terminu de platire inca nu s'a implinitu e in sa a se plati despăgubire in bani gat'a.

§ 6. Pentru obligatiunile pre cari jace secevestru, prohibitiune, séu altcum vre o notatiune, inainte de a se solvi capitalulu trebuie sa se efeptuiesca desfiintierea secevestrulu, prohibitiunei ori prenotatiunei dela autoritatea, carea le-a dispusu.

§ 7. In privinti'a platirei afara a capitalulu la acele obligatiuni, care suna pre numele fonduriloru, bisericiloru, monastiriloru, fundatiuniloru, instituteloru publice și ale altoru corporatiuniloru, suntu a se urmá acele normative, cari trebuie observate și la prescrierea de atari obligatiuni.

§ 8. Obligatiunile sortite, cari suntu platite, și cele rescumperate in modu bursariu se voru sterge din cârtile de creditu și se voru gauri.

§ 9. Sortirea se va face publicu sub conducerea directiunei fondulu de desarcinarea pamentulu in modulu indatinatu la atari sortiri.

§ 10. Ducerea in finitu a sortirei, cum și rescumperarea bursara se va face dupa instructiunile emise in acést'a privintia.

Pe lângă care Ve remanemu cu bunavointia și grația Nóstra cesaro-regésca și mare principésca nestramutabilu aplecati.

Datu-s'a in Castelulu Nostru de desfatare Schönbrunn in 6

Maiu anulu o miia optu sute siese-dieci și siese, alu imperatirei Nóstre alu optu spre-diece-lea.

Franciscu Iosifu m. p.

Franciscu c. de Haller m. p.

G. d. c.

Stefanu Horváth m. p.

Săbiu 20 Maiu. Consistoriulu apelatorialu s'au constituitu la Mitropoli'a nóstra romána de relegea gr. resariteana cu observarea tuturor formeloru legali. Presiedintele, precum se întielege de sine, este Escelenti'a Sea D. Andreiu Baronu de Siagnu'a; membrii lui suntu: Dnii Eppi, Procopiu Ivacicovicu alu Aradulu, și Ioann Popasu alu Caransebesiulu; din partea clerulu regulatu, adeca monachalu: Nicolau Popea Protosinghelu arhiepiscopescu, și Mironu Romanu Protosinghelu episcopescu din Aradu; din partea clerulu parochialu, Parintii Protopopi: Ioann Marcu alu Lugosiulu, și Ioann Tiaranu alu Lipovei, și Parochii: Georgiu Vasilevicu din Giul'a, și Lazaru Tiapu din Zorlentiu mare; in urma cá Actuariu au functiunatu Moise Lazaru Diaconu arhiepiscopescu.

Audimu, ca Escelenti'a Sea Par. Arhiepiscopu și Mitropolitu au inauguratu constituirea Consistoriulu apelatorialu la Mitropoli'a nóstra prin o cuventare fórté momentósă, și ne-amu tiné de norocosi, candu o amu putea capatá spre publicare.

Dupa finirea Consistoriulu apelatorialu, carea amu constatitu, amu inceputu a se discutá in Sinodu anualu de Archierei.

Eveneminte politice.

Săbiu 21 Maiu.

Membrii deputatiunei regnicolare de partea ungrésca au datu asiá dara respunsulu (replica.) Acestu respansu spune „Pest. Cor.“ ca incátu privesce autonomi'a Croatiei corespunde dorintieloru Croatiloru; ceea ce privesce afacerile comune se replica din partea ungriloru, ca nu au sositu tempulu de a se puté pronuntia in privinti'a acést'a. In privinti'a teritoriala se sustine intregitatea Ungariei; in fine se reserva pentru diet'a ungrésca, la carea sa ia parte și Croati'a, legile civile și criminale și dreptulu publicu.

Respansulu acest'a lu da partea ungrésca cu acea adaugere, ca parerile deputatiunei regnicolare sa se astérna dietei adunate in Pest'a spre a fi confirmate in instanti'a din urma, și déca primesce apoi și Croati'a conditiunile din trensulu, atunci corón'a sa dea sanctiune complánarei statorite intre aceste două părți. In contradicere cu cele ce amu aflatu pâna aci, cetimu acum ca deputatiunea croata se va grabi cu respansulu, atât'a in sa totu se adveresce, ca se va face intru un'a unu raportu și către diet'a croata.

Din Croati'a respective Agri'a aflámu, ca s'a predatu banulu o adresa de loialitate din partea cetatieniloru spre a o substerne Majestátiei Sele Imperatulu. —

In dilele din urma scirile resbelice se paru a se mai domoli. „Conferintie séu congressu“ se aude din tóte părți, pentru cá sa se incungiure resboialu ce aru putea sguduí Europ'a și aru imbránci pe mai multu tempu desvoltarea omenimei. Despre congressu se vorbesce inca mereu și se si arata cari voru fi reprezentantii puteriloru la acél'a, dara cu tóte aceste cetimu, ca intáriturile pe partea stânga a Dunárei (in apropiarea Viennei) se continua; ca in apropiarea margineloru austriace se afla gramadite trupe prussiane; ca scirile ce se respandise despre sistarea miscáriloru de trupe in Prussi'a se demintu.

In lips'a de sciri mai positive se ocupa diuaristic'a acum multu cu modulu de compensatiune, prin care s'aru putea impacá odata Europ'a. O astfelu de scire circuléza acum prin diuaristica, dupa care Itali'a sa capete Veneti'a, iara Austri'a cá despăgubire sa capete Bosni'a și Ertiegovin'a, pre care in sa sa le cástige Itali'a dela Turci, cum ? nu se spune. Mai departe pentru Holstein sa fia Austri'a despăgubita la Renu s. a. m. d.

Din Florenti'a se telegraféza, ca inrolarea de voluntari se va incepe cátu mai curendu. Nrulu voluntariloru celoru tramisi la de

osite (depots) sunt 25,000 și alte 25,000 sunt insinuati la comitetele de inrolare. „L'avenir national“ spune; ca armata italiana s'a mai inmultit cu 50 de batalioni garda mobila și cu batalionile a cincilea la toate regimentele de infanteria. Mass'a acestei care face cam la 60 de mii este destinata contra brigantazului, carele earasi se misca. Gard'a nationala se spune ca au avut și până acum atacuri formale in mai multe părți ale Neapolitanei. Brigantii se fia 12000 la numeru, cu toate aceste vre-o câte-va batalioni de garda nationala voru fi de ajunsu spre ai nimici, pentruca poporul e cu totul in contr'a acestoru incercări reactiunarie.

Din Spania iara se repetiescu scirile despre conjuratiuni și pronuntiamente din partea militiei. Regimulu singuru constat-za acést'a asigurandu ca au luatú toate mesurile spre a supprime ori ce simptomu de disordine.

Monitoriolu Franciei impartásiesce ca not'a identica in privinti'a congresului au ajunsu la locul destinatú și spera respunsu favoritoriu. Se dice ca fiindu secretariulu de statu din Angli'a, Layard, la Napoleonu, candu au esitu din sala de audientia aru fi disu oelu din urma cu voce tare „nous sommes d'accord“, de unde se deduce ca reprezentantulu Angliei facendu propuneri pacinice aru fi castigatu și pre Napoleonu pentru acestea.—

Turcii'a erá de totu amenintátore mai deunadile asiá incátu unele diuare au cugetatu a nu gresilatindu sciri ca au intratu dejá Turcii in Romania. Se afirma in sa ca au fostu datu o nota puteriloru, prin care le incunoscintiasa despre intrarea trupelor ei in principate. Francia și Russia ia strigatu: pas trop de zèle (prea multu zel) și asiá Turcii'a s'a lasatu de toate, multiamindu-se cu inmultirea corpurilor de armata la Dunare cu vre-o câte-va divisiuni.—

Principele Carolu au notificatu oficialu suirea sea pe tronulu Romaniei prin consuli din Bucuresti la toate puterile straine. Despre referintiele ce voru observá in sa consulatele fatia cu densulu amu spusu in nrulu trecut. Suntú sciri ca Francia, Italia și Prussia aru fi plecate alu recunósce. —

Raportulu comisiunei de control'a detoriilor de statu.

Diuaristic'a se ocupa foarte multu de raportulu acest'a Elu este lucratu cu precisiune, cuprindiendu multe detalii, formate ca și pe timpul senatului imperialu, sub umbr'a cărui

incátu privesce partea curatu financiaru, constat-za raportulu, ca administratiunea finantiala de oparte si banc'a nationala de alta si-au implinitu obligamintele lorú intru toate in anii 1864 și 1865. Detoriile de depositu din 30 Iunie 1865 de 33. 7 milioane și dela finea lui Decembre 1865 de 36. 1 milioane s'a fostu rafuitu până la 8 Martiu 1866 incátu au remasu numai restulu de 7. 8 milioane. In edarea biletelor de tesauru (tresorscheine) vede comisiunea numai o inmultire a detoriei flotante. Mesur'a cea mai noua finantiala, prin carea notele de 1 și 5 fl. se declara de note ale statului, nu o afla comisiunea in consunantia cu articolulu 22 din contractulu dela 24 Ianuaru 1857, prin care se opresce edarea de note de statu cu cursu silitu (Zwangscours), și cu § 21 și 28 din statutele de banca, prin care acést'a are privilegiulu de a edá singura „note, neursabile și platibile aducatoriulu la cerere“, mai incolo cu decisiunea, ca toate platirile la banca sa se faca in note de banca seu in moneta legiuita.“

Comisiunea cere mai departe câtu mai grabnic'a completare a legi in privinti'a edării notelor de statu, ca sa scie între alte, ca cine are obligamentulu de a face astfelu de note și ce forma sa li se dea și ce sa se faca cu acele care nu suntú in cursu. Apoi incheia:

„Comisiunea prea credincioasa și supusa, in prea umilitulu ei raportu de fatia, tinendu-se strinsu intru urmarea decisiuniloru legi din 27 Octobru 1865, si-a depusu observările ei la singuraticele întrebări și obiecte.

„Aceasi nu va sa între in o eruire și mai detaliata a mesuriloru describe in acestu prea umilitu raportu, cari mesuri s'a luatú de către administratiunea finantiala in timpul din urma, și acést'a din caus'a referintieloru in care se afla astadi patri'a, de si acele mesuri suntú de natura de a provocá stari eruiru.

„Ea (comisiunea) in sa nu aru corespunde detoriei ei patriotice și prea inaltei increderi, de carea din prea inalta gratia se bucura, deca nu aru aduce la cunoscinti'a Majest. V. acele observări, la care trebuie se duca cu impetuós'a necesitate, o apretiare ne preocupata a stárei finantiale și a referintieloru creditulu austriacu de optu luni incóce.

„Imprumutulu acest'a pe basea legi dela 23 Noemvre 1861 au fostu celu d'antáiu, carele s'a contractatu dela suspenderea legi cardinale de statu despre reprezentanti'a imperiala și fara de consimtiementulu senatului imperialu, asiguratú in acea lege precumu și in biletulu din 17 Iuliu 1860 și in art. II alu diplomei din 20 Octobru 1860. Incheierea acestui imprumatu, făcuta in unu tempu, candu pacea inca nu erá amenintata, au causatu conditionile cele mai nefavoritóre și ingreunátore și au trasu dupa sine o esentiale

scarire a cursulu tuturorú hárthieloru de statu, cărui se mai adause apoi o urcare generala a usurei (Zinsfuss) și a scáderi pretiului tuturorú celorlalte efecte, ceea ce au avutu o influentia pagubitóre asupr'a economiei nationale.

„Deca deja prin acest'a se imbudiesce convingerea, ca in Austria fara de pagubele cele mai insemnate numai póte lipsi tempu mai indelungatu conclucarea reprezentantiei poporulu la administratiunea finantieloru imperiului, a cárui (reprezentantie) activitate este numai tempuralu suspendata de Majestatea Vóstra: atunci acést'a convingere devine neresistibila fatia cu incurcaturile, care amenintia in timpul de fatia pacea și fatia cu mesurile finantiale luate sub presiunea impregiurárilor.

„Credincioasa si supusa comisiunea si tine dara de detoria, a esprime pe fatia si fara de reserva acést'a convingere inaintea trepteloru Tronului pre inaltu. Ea (comisiunea) se simte cu atât'a mai chiamata spre acést'a, pentruca, fatia cu situatiunea referintieloru presente se pare a fi de lipsa și neamanabile sosirea acelu tempu, in care sa fia putincioasa reactivarea unei comisiuni de controlu a detoriilor de statu, esite din alegerea reprezentantiei imperiului și până la care ea are sa veghieze asupr'a manipulárei cu detoriile statulu.

„Pentruca comisiunea, in consunantia cu raportulu prea umilitu din 18 Oct. 1865, trebuie sa repetiasca observarea, ca activitatea ei, care are dea primi mesurile finantiale de fapta complinita și a se tiamurú numai la supraveghiére, cá cu detoria de statu sa se manipuleze in intielesulu decisiuniloru deobste cunoscute, nu póte fi pusa pre aceasi linia cu cea a acelei corporatiuni, care o esercitá dreptulu reprezentantiei imperiali, controlandu și veghiandu asupr'a detoriei de statu, incátu inmultirea datoriei sa se faca numai pe cale constitutiunala. Acést'a are asiá dara esaminarea tuturorú mesuriloru finantiale din acestu punctu de vedere și deca esaminarea ese negativa, este indreptatita și indatorata a-i negá conclucarea sea.

„Deca o atare institutiune este de lipsa pentru unu statu a cărui creditu este slabitu, atunci insemnatatea i cresce, ba se face nelaturabile, in tempuri candu se facu pretensiunile cele mai grele la patriotismulu popóreloru spre a sacrificá.“

Acestu raportu si are astadi o insemnatate dupla, pentruca pre lângá darea de séma despre detoriile statulu s'a atinsu și o córda politica, carea bate la redeschiderea senatulu imperialu și preste totu la suspendarea suspensiunei constitutiunei din 26 Fauru 1861.

Press'a centralistica nu au lasatu ocaziunea sa tréca si indata au inceputu a se pronuntia in intielesulu comisiunei. Fóia oficiala „W. Z.“ in sa nu astépta indelungu cu deslusirea in ceea ce privesce insemnatatea politica. Ea se pronuntia astfelu:

„Comisiunea de controla s'a simtitu necesitata, si acést'a de siguru numai din tendinti'a patriotica, a veni si la eruiru politice, intonandu cu accentu deosebitu lips'a conchiamárei neintárdfate a senatulu imperialu.

„Deca acést'a corporatiune prea stimabila pune o ponderositate pe conclucarea unei reprezentantie a imperiului la administratiunea finantieloru statulu, ea da espressionu unei idei, unei dorintie, pe care regimulu imperialu o au recunoscutu deplinu si de repetite ori. Dara ceea ce nu au adusu inainte comisiunea de controlu aceea sa se esprime aici, adeca, ca posibilitatea unei stári constitutiunale cu putere de viétia se póte ajunge numai prin contielegerea a popóreloru, nici o data in sa prin reintórcerea la forme ce in fapta numai au nutritu discordia popóreloru.

Tint'a cea dorita se ajunge numai pe calea deja calcata a pertratárilor, cari s'au inceputu acolo si cari acolo trebuia sa se incepa, unde unu dreptu mai vechiu constitutiunalu cere impacarea cu pretensiunile presentelu si cu starea imperiului cá putere. Parásirea acestei căli aru fi cu atât'a mai de váieratu fatia cu interesele imperiului, cu câtu spiritulu ce se manifesta in pertratári facu cá speranti'a de o succedere sa devina totu mai temeinicá.“

Cuvintele aceste oficiali ne dau destula deslusire cumu cugeta ómenii in regiunile mai inalte despre starea lucrurilor de astadi.

Revista diuaristica.

„Hungaria“ aduce din o epistola ce i se tramite din comitatulu Tolu'a urmatórele: Noi ducemu aici o viétia foarte posomorita și ce e mai reu in totu lucrulu, nu ni se arata de nici o parte vre-o indreptare spre bine. Cu câtá bucuria nu priviamu noi deschiderea dietei, câtú nu asteptámu noi dela activitatea ei, câtú nu pateamu asteptá cu dreptu cuventu chiaru si cu privire la cuventulu de tron, si ce s'a făcutu până acum'a? — Nimic'a. De siese luni suntú domni adunati; abia au adusu in fiintia done adrese pre lângá lungile lucrári de verificatiune, au compusu comisiuni si subcomisiuni si cu acést'a amu ajunsu la sfersitu. Cu atât'a in sa nu ni s'a ajutatú nimic'a; noi asteptámu cu doru dupa mantuitóre a fapta, carea sa ne scape din blastemulu,

ce ne subminéza starea materiala. Vom a traí, pentruca avem dreptu a traí, dara asiá dupa cumu a mersu pâna acum nu mai merge, pentruca in tipulu acest'a ne stingemu cu totii. Sa aruncâmu numai o privire preste comitatulu celu odinóira atátu de in-floritu si trebue sa ne spâriemu de straformarea din anii din urma. Seraci'a e generala! Lips'a nóstra nu se domolesce prin deductiuni juristice; póte cine-va sa conserve dreptulu seu si totusi sa mijlo-césca si ajutoriu.

Pe câtu putem culege din adresele dietei s. a. m. d., si regimulu si diet'a se afla pre terenu comunu, pre sanctiunea pragmatica. Majestatea Sea a strapusu dietei intr'atát'a iniciativ'a in privinti'a invoirei monarchiei, încátu ea (diet'a) sa formuleze afacerile comune si sa se pronuntie asupr'a pertratârei comune. Tóta lumea scie, ca cestiunea acést'a invólva viitorulu intregu alu monarchiei. De ce tragana atát'a tempu asiá dara diet'a deslegarea cestiunei acesteia? de ce i este téma, de a oferí prea multu ori prea putínu? — Nimic'a nu e asiá de reu, cá a nu oferí nimic'a. Punctulu de manecare, sanctiunea pragmatica, e comuna; ca Ungari'a vrea sa-si conserve drepturile sele autonome, fára de a jigni câtu de putínu drepturile monarchiei, inca e cunoscutu, ce póte fi dara caus'a traganârei? De ce nu au ómenii curagiulu a spune curatu si pe fatia, ce voru, cá sa scie si tiér'a ce are de asteptatu si de are sa sprezeze la unu venitoriu mai bunu. Domnii deputati ai nostri sa nu se mire déca câtu mai ingraba le voru merge din partea alegatorilor loro admonitiuni, cá sa puna odata capetu stagnatiunei de fatia.

Negoliu si tóte suntu de spâriatu; bani nu avem nici cá sa platimu dârile si inca perspectiva de reshoiu — frumósa situatiune in care ne aflâmu.—

„Pesti Nápló“, dice „Zkft“, „subtitul'a de „pâneri despre assimilatiunea Transilvaniei“ desvólta principii, care, déca representa programulu partidei lui Deák, documentéza simplu, ca nationalitá-tile nemagiare ale corónei unguresci au sa primésca câtu mai curendu lupt'a contra Schmerlingiloru loro magiari, lupt'a, carea o au purtatu d. e. galitianii si boemii pâna la 1865 contr'a lui Schmerling de dincóce (pentru noi de dincolo R.) de Lait'a. Cuprinsulu pâreriloru mai susu amintite se afla in urmatórele puncte cardinale: „Regimulu parlamentariu ungurescu cu ministri respunsabili e de a se estinde si asupr'a Transilvaniei.“ De óre ce liberalii magiari respunsabilitatea o iau in intiesulu regimulu parlamentariu, dupa care ministerulu ungurescu, carele aru avé a gu-guverná si Transilvania, are sa se recrutéze din majoritatea dietei din Pest'a, care ministeriu apoi aru trebú sa guvernéze dupa vointi'a acelei majoritáti, si fiindu ca legea electorala transilvana dela 1848 intaresce elementulu magiaru transilvanu la diet'a din Pest'a pe spesele elementulu celu românu, asiá simburele golu alu sentintiei de mai susu este: in viitoriu au sa domine magiarii Transilvania. „P. N.“ deduce dara fórte firesce din principulu regimulu parlamentariu ca oficiele este mijlocitu séu ne-mijlocitu din alegerile de dupa constitutiunea avitica sa cada, si sa fia suplinité prin oficiali denumiti de ministerulu ungurescu. Acést'a nu insemnéza alt'a decâtu simplu nimicirea tuturor institutiunilor municipale istorice si a privilegiilor marelui principatu, in favórea unei burocratisári a acestui'a prin oficiali magiari. Principiele tocma memorate cuprindu si o amenintiare principiala a regatulu triunitu, pentruca in numele regimulu parlamentariu potu magiarii ajunge la aceleasi pretensiuni si fatia cu Agri'a, cá si cu Clusiu, si ei aru si face-o acést'a, deca dealt-mintrea aru avé putere la asiá ce-va. Ca avem dreptu in privinti'a acést'a, ne argumentéza urmatórele din „P. N.“ „O urmare din regimulu parlamentariu este, ca singuratecile tieri si municipii legate laolalta prin acelasi dreptu constitutionalu ungurescu, trebue centralisate încátu privesce regimulu comunu si legislativ'a carea controléza acestu regimu.“

Principatele române unite.

Proclamatíune a Principelui Carolu la suirea sea pe tron:

Români! In destinurile omenesci nu este o datorie mai nobila decâtu aceea, de a fi chiamatu a mentiné drepturile unei natiuni si a consolidá libertátile ei.

O missiune asiá de insemnata m'a decisu sa parasescu fára pregetu o positiune independinta, famili'a si tiér'a de care amu fostu legatu prin legamintele si suvenirile cele mai sacre, pentru a urmá apelulu vostru.

Primirea plebiscitulu, care a pusu pe capulu meu corón'a lui Stefanu celu mare si a lui Michaiu Vitezulu, imi impune o mare raspundere. Speru in sa, ca-mi va fi datu cu ajutorulu lui Ddieu, si cu unu intregu devotamentu de a asicuré nónei mele patrii, o esistencia fericita si démna de trecutulu ei.

Români! Suntu alu vostru din tóta anim'a si din totu sufletulu. Puteti sa ve intemeiatu pe mine in ori ce tempu, precum eu me intemeiez pe voi.

Datu in capital'a nóstra Bucuresci, in 11 Maiu 1866.

Carolu.

Ministri: Lascaru Catargiu, Ioann Bratianu, Potru Mavrogheni, Ioann Cantacuzinu, Constantinu A. Rosetti, Generalu Ioann Ghic'a, Dimitrie Sturz'a.

Conformu datineloru constitutionali, ministerulu, indata dupa sosirea Mariei Sele si luarea camerei guvernului de cátra Domnitoriu, depusu demissiunea s'a. D. Lascaru Catargiu, Locoteninte Domnescu, a compusu noulu ministeriu.

Noi Carolu I. Din grati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a nationala. Domnulu alu Romaniei.

La toti de fatia si viitoriu sanetate.

Vediendu demisiunea colectiva presentata noua, de ministerulu Locotenintei Princiare.

Amu decretatu si decretâmu ce urméza:

Art. 1. Demisiunea de mai susu este primita:

Art. 2. Suntu numiti ministr ai nostri secretari de statu:

D. Lascaru Catargiu, la departamentulu finantieleru. D. Ioann Cantacuzinu, la departamentulu justitiei. D. Petru Mavrogheni, la departamentulu de esterne. D. Constantinu Al. Rosetti, la depart. culteloru si alu instructiunei publice. D. Generalu Ioann Ghic'a la departamentulu de resbelu. D. Dimitrie Sturza, la departamentulu de agricultura, comerciú si lucrári publice.

Art. 3. si celu din urma. D. ministru secretariu de statu la departamentulu de interne si presiedinte alu Donsiliulu, este insarcinatu cu esecutarea decretulu de fatia.

Datu in capital'a nóstra Bucuresci, 11 Maiu, anulu 1866.

Carolu.

Ministru secretaru de statu la departamentulu de interne si presiedinte alu Consiliulu.

L. Catargiu.

Noi Carolu I, din grati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a nationala Domnu alu Romantei.

La toti de fatia si venitori sanetate.

Vediendu diurnalulu consiliulu de ministri din 10 Maiu 1866 precum si raportulu ministrulu nostru secretaru de statu la departamentulu justitiei Nr. 4205.

Amu decretatu si decretâmu:

Art. 1. Se voru liberá toti cáti se afla arestati pentru crimi si delicté politici, si va incetá ori ce urmarire inceputa in aseme-nea materic.

Art. 2. Ministru nostru secretaru de statu la departamentulu justitiei, este insarcinatu cu esecutarea decretulu de fatia.

Datu in capital'a nóstra Bucuresci, in diece Maiu, anulu un'a mia optu sute siése-dieci si siése.

Carolu.

Ministru secretariu de statu la departamentulu justitiei.

I. Cantacuzinu.

In 12 Maiu. Armat'a romanésca a facutu juramentulu de credintia cátra Domnitoriu.

Ea erá renduita in ordine de batalia pe campi'a Cotroceniloru. Mari'a Sea a sositu in uniforma de generariu calare, insotitu de statulu majore, a ascultatu oficiulu bisericescu. Dupa acést'a s'a pronunciatu formul'a juramentulu, si a fostu salutatu de aclamatiunile entusiastice ale armatei.

Proiectu de constitutiune presentatu adunârei nationale.
(Capetu din nr. 37, 38 si 39).

Titlulu IV.

Despre Finantie.

Art. 91. Ori ce dare este asediata numai in privinti'a folosulu publicu, alu Statulu, judetiulu s'au a Comunei.

Art. 92. Nici unu impositu alu Statulu, nu se póte stabili si percepe decâtu numai in puterea unei legi.

Art. 93. Nici o sarcina nici unu impositu judetianu nu se póte asidiá decâtu cu invoirea Consiliulu judetianu. Nici o sarcina, nici unu impoditu comunalu nu se póte pune, decâtu cu consimtiementulu consiliulu comunalu. Impositele votate de Consiliiele Judetiane si Comunale trebue sa primésca confirmatiunea puterei legiuitoire si intârirea Domnulu.

Art. 94. Budgetulu venituriloru si alu cheltuieliloru Statulu pentru fia-care anu, se va pregati prin ingrijirea puterei esecutive. Elu se va presentá puterei legiuitoire, care-lu va putea modificá totudeun'a cu unu anu inainte de punerea lui in aplicare. Budgetulu nu va fi definitivu, decâtu dupa ce se va votá de puterea legislativa si se va confirmá de Domnu. Déca Budgetulu nu se votédia in terminulu cuvenitu, puterea esecutiva va indestulá serviciile publice conformu budgetulu anulu trecutulu, fára a putea merge cu acelu budgetu mai multu de unu anu peste anulu pentru care a fostu votatu.

Art. 95. Regularea definitiva a socoteleloru trebue sa fia presentata cameriloru celu mai târdtu intermenu de doi ani socotiti dela incheierea fia-cârui esercitiu.

Art. 96. Legile de finantie se publica in Monitoriulu oficialu cá si celelalte legi si regulamente de administratiune publica.

Art. 97. Este instituita o singura curte de compturi în Romani'a. Membri curteii de compturi se alegu de adunare, și sa intresce de Domnu. Ei se renoescu pentru jumetate din numarul lor la fia-care patru ani. Membrii ce sunt a se renoi se otarescu prin tragerea la sorti de către Presedintele Adunării. Acésta curte este insarcinata cu esaminarea și împedirea tuturor sumelor administratiunei generale și a tuturor persóneloru cari sunt datóre a dá socotéla despre banii Statului. Ea priveghiéza cá nici unu condeiu din cheltielele budgetului sa nu tréca peste sum'a otárita, nici cá o cheltuiéla sa fia fácuta in locul altei'a. Ea incheie sumele diferiteloru administratiuni ale Statului, și este datóre a colege totu feluulu de lámuriri și dovedí necesarie atingátóre de aceste sume. Sumele generali ale Statului se supunu cameriloru impreuna cu observatiunile curteii de compturi. Curtea de compturi judecá pricinile isvoráte din socotelele dintre Statu și comptabili. Otáririle ei suntu supuse la recursu in casatiune, in cátu privesce violarea formeloru s'au a lezei.

Art. 98. Diferitele fonduri provenite pâna acumu din case speciale, și de care Guvernulu dispunea sub diferite titluri trebue sa fia cuprinse in Budgetulu generalu alu venituriloru Statului.

Titlulu V.

Despre puterea armata.

Art. 99. Totu Romanulu este soldatu aperatoriu alu Patriei sele. Dela 21 ani impliniti elu face parte s'au din armata regulata, s'au din militii s'au din gard'a cetátienésca conformu legiloru speciale.

Art. 100. Servitiulu in armat'a regulata va fi de trei ani de dile.

Art. 101. Militariloru nu se potu luá gradurile, onorile, functiunile și pensiunile, decâtu numai in virtutea unei sententi judecatoresci și cu modulu determinatu de lege.

Art. 102. Contigentulu armatei se votéza pe fia-care anu. Legea care fipsédia acestu contingentu, nu póte avea tária pe mai multu decâtu unu anu.

Art. 103. Gard'a cetátienésca este infiintata in Statulu Românú; organizatiunea ei este regulata de o lege speciala.

Art. 104. Numai in virtutea unei legi se va puté mobilisá gard'a cetátienésca.

Art. 105. Nici o trupa straina nu va putea fi admisa in servitiulu Statului, nici ocupá teritoriulu Romaniei, nici trece pe elu decâtu in puterea unei anume legi.

Titlulu VI.

Dispositiuni generale.

Art. 106. Colorile Principatelorú-Unite urméza a fi, albastru, galbinu și rosii.

Art. 107. Orasiulu Bucuresci este capital'a Statului românú și resiedinti'a Guvernului.

Art. 108. Nici unu juramentu nu se póte impune cuiva de cátu in puterea unei legi care hotaresce și formul'a lui.

Art. 109. Nici o lege, nici unu regulamentu de administratiune generala, judetiéna séu comunala, nu potu fi indatoritóre de cátu dupa ce se publica in tipulu hotaritu de lege.

Art. 110. Constitutiunea de fatia nu póte fi suspendata, nici in totulu nici in parte.

Art. 111. Nimenea, decâtu numai adunarea generale va puté cunsultá prin plebiscitu.

Titlulu VII.

Despre revisiunea Constitutiunei.

Art. 112. Corpurile legiuitóre au dreptulu de adeclará ca este locu de a se supune revisiunei dispositiunile din constitutiune anume arelate.

Acésta declaratiune trebue in sa a fi formulata de Adunare prin o majoritate de dóue treimi și dupa trei cetiri a propunerii facute din 15 in 15 díle in siedinti'a publica.

Dupa primirea acestei declaratiuni, adunarea este disolvata de dritu, și alta se convóca in termenulu prescisu la Art. . . . Adunarea cea nóua procede la modificarea puncteloru supuse revisiunei. In acestu casu Adunarea nu póte deliberá déca celu putínu dóue treimi ale membriloru care compunu Adunarea nu suntu fatia, și nici o schimbare nu se póte adoptá déca n'a intrunitu celu putínu dóue treimi ale voturiloru. Acésta Adunare n'are alte atributiuni decâtu revisiunea dispositiuniloru din constitutiune, pentru care ea a fostu convocata și se disólva indata dupa acést'a.

Titlulu VIII.

Dispositiuni Suplementarie.

Art. 113. Diu díu'a punerei in vigóre a constitutiunei de fatia, suntu abrogate tóte legile, decretele, regulamentele séu actele a cáror'a dispositiuni suntu contrarie cu cele asiediate de ea.

Art. 114. Se voru face in celu mai scurtu tempu legile speciale, privitóre la obiectele urmatóre :

1. Asupr'a decentralisárei administrative celei mai complete. 2. Asupr'a organizárei judecatoresci. 3. Asupr'a responsabilitátei ministriloru și celorulalti agenti ai puterei esecutive. 4. Asupr'a mesuriloru celoru mai nimerite pentru a stabili abusulu cumulului.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

5. Asupr'a modificárei lezei pensiuniloru. 6. Asupr'a conditiuniloru de admisibilitate, și de inaintare in functiunile administratiunei publice. 6. Asupr'a desvoltárei cáiloru de comunicatiune. 8. Asupr'a esplotárei mineloru și paduriloru, 9. Asupr'a fluvieloru și riuriloru navigabili séu flotabili. 10. Asupr'a organizatiunei armatei, drepturile de inaintare, de retragere și asupr'a diferiteloru positiuni ale oficiáriloru. 11. Asupr'a justitiei militare.

P. Vice-presedinte alu Consiliulu de Statu Ioanu Voinescu.
Secretariu generale Sevescu.
„Romanulu.“

Varietáti.

Sub decursulu Stei Liturgii, tinute in díu'a de SS. Constantinú și Elen'a s'a chierotesitu Pr. On. P. Ioann Patiti'a Adm. prot. de Protopresbiteru alu Tractulu Zlatnei II.

†

Dionisiu Popescu Parochulu Zsabarului, — Vasiliu Popescu Capelanu castrense, — și Iosifu Popescu advocatu in Romani'a, — fratii demnului Archimandritu repausatu Patriciu Popescu, — cu inima infránta nunciéza repausarea unicului fiu a parochulu din Zsábaru Dionisie Popescu, respective nepotu asupr'a numitiloru — **Porfirie Popescu**, Studinte in clas'a 7-a gimnasiala din Pest'a, tinerulu de cea mai buna speranti'a, intemplata in 9/21 Maiu 1866 in anulu 19-lea alu etatei sale. Se va inmorméntá in 10/22 Maiu la 3 óre d. a. in Zsábaru. Lugosiu in 10/22 Maiu 1866. Fia-i tierán'a asióra!

** Frigulu din Maiu, se spune ca au stricatu in pártile Muresiulu de josu fórté tare. Din departare aflámu acum d. e. din graniti'a militara, ca viile au patimitu fórté tare. La Costaynitia se díce ca stau proprietarii de vii la pótele delulu și plángu. Se vede ca suntu de acei'a cari traiescu numai din vieritu.

Citatiune edictala.

Julian'a Ignea din San-Mihaiu in teritoriulu inclitului regimentu confinariu serbo-banaticu nr. 14, care a parásitu cu necredintia de 9 ani pe legiuitulu ei barbatu Ilie Ignea și a cárei'a ubicatiune nu se scie pâna astadi, esta prin acést'a citata, cá in terminu de unu anu și o dí sa se infatiosieze inaintea subscrisulu Consistoriu eparchialu, cáci la din contra pe bas'a singurei actii asternuta de legiuitulu ei barbatu, se va decide caus'a divortiala și in lips'a ei amesuratu sánteloru Canóne ale bisericiei dreptumaritóre resaritene.

Caransebesiu in 21 Aprile 1866.

Consistoriu Eparchiei gr. res. rom. a Caransebesiulu.

Nr. 18—2

Nr. 20—1

Edictu.

Ioann Ilisie, din Retisdorfu, de rel. gr. or. carele de 3 ani și mai bine au parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a Cuculu din Agnit'a, se provóca prin acést'a cá in terminu de unu anu și o dí dela dat'a de josu se se infatiosieze inaintea Scaunulu protopopescu gr. or. alu Cinculu mare, cáci la din contra se va dá hotarire la acti'a muerei sale și in absentie-i.

Cinculu mare in 1 Februaru 1866.

Scaunulu protopopescu greco-orient. alu Cinculu mare.

Ignatiu Mandocea,
Adm. protopopescu.

Preturile de piatia

din Sabiiu, Vineri in 20 Maiu (1 Iun.) 1866.

	fl.	xr.
Gráulu de frunte, galét'a nemtiésca (Metzen)*	4	67
„ „ mijlocu „	4	40
„ „ códa „	4	13
Secar'a de frunte galét'a nemtiésca (Metzen) *	—	—
„ de mijlocu „	2	93
„ de códa „	—	—
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *	1	60
„ „ mijlocu „	1	47
„ „ códa „	1	33
Cucuruзуlu galét'a nemt. (Metzen) *	2	47

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'a de Vienn'a.

Din 21 Maiu (2 Iuniu) 1866.

Metalicele 5%	57 35	Actiile de creditu	125 80
Imprumutulu nat. 5%	60 85	Argintulu	126 25
Actiile de banca	661	Galbinulu	5 98

Editur'a și tipariulu tipografiei archidiecepane.